

Motion till riksdagen 2009/10:A219

av **Annie Johansson (c)**

Den svenska modellen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att återupprätta den svenska modellen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att avskaffa lagen om anställningsskydd (LAS) till förmån för starka och goda avtal mellan arbetsmarknadens parter.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att i ett första steg avskaffa turordningsreglerna i lagen om anställningsskydd.

Motivering

I dagens samhällsdebatt låter det som om lagen om anställningsskydd (LAS) vore en central del av den klassiska svenska modellen. Den klassiska svenska modellen, som har blivit vida känd, har inte LAS som garant utan avtal som upprätthåller hela systemet. Det som är annorlunda med den svenska modellen jämfört med andra länders är att makten finns hos arbetsmarknadens parter, hos fackföreningar och arbetsgivare och att man kommer överens genom avtal dem emellan. Det är vad den svenska modellen handlar om.

LAS är en produkt av 70-talets lagstiftningsiver, då politiker tog till lagstiftningspennan och på det sättet gjorde om den svenska modellen i grunden. Fram till 70-talet, då LAS infördes, reglerades anställningsskyddet genom Saltsjöbadsavtalet, det huvudavtal som slutits mellan parterna. I detta avtal fanns regleringarna. Den svenska modellens glansperiod var en period utan LAS – det måste vi komma ihåg.

Den svenska modellen måste återupprättas. Med enfass vill jag framhålla arbetsmarknadens parter i detta. Det är inte vi som lagstiftare som vet bäst vilka villkor som ska gälla på den svenska arbetsmarknaden. Av detta skäl vill jag avskaffa lagen om anställningsskydd och återgå till den modell som

Fel! Okänt namn på

fanns innan införandet på 1970-talet, då allt skydd reglerades i avtal mellan parterna. Detta bör ges regeringen tillkänna.

Gör arbetsrätten mer flexibel

Det politiska läget i Sverige idag gör det omöjligt att reducera politikernas makt till förmån för arbetsmarknadens parter. På den politiska kartan är det omöjligt för majoriteten av de politiska partierna att frångå sig makten att bestämma. I det läge som nu råder att det inte finns någon majoritet för att återupprätta den klassiska svenska modellen, är det minsta man kan kräva att arbetsrätten görs mer flexibel.

Turordningsreglerna i lagen om anställningsskydd är både föråldrade, diskriminerande och tillväxthämmande. Turordningsreglerna måste avskaffas. Huvudprincipen kan inte vara sist in först ut och sedan är det upp till arbetsmarknadens parter att komma överens om turordningslista. Huvudprincipen kan inte vara anställningsår utan måste vara kompetens. Detta bör ges regeringen tillkänna.

Lagen om anställningsskydd är inte bara diskriminerande mot invandrare, kvinnor och ungdomar som oftast har kortast anställningstid. Den är också hämmande gentemot de som arbetat länge på samma arbetsplats. Rörligheten begränsas då man med många anställningsår i bagaget inte vill byta arbete med risken att hamna sist i LAS-kön.

Ett borttagande av turordningsreglerna skulle göra att Sverige får en ungdomsarbetslöshet som motsvarar andra länders. I dag får en ung människa per automatik ett rött utvisningskort vid uppsägningar, innan hans eller hennes kompetens ens blivit värderad. Det gör att Sverige är ett av de länder som har den absolut högsta ungdomsarbetslösheten i Europa. Det måste vara företagets behov och den anställdes kompetens som avgör. Då kan erfarenhet och en lång tjänstgöringstid vara en fördel, men också en högskoleutbildning och nya tankar och idéer. Detta bör ges regeringen tillkänna.

Stockholm den 24 september 2009

Annie Johansson (c)